Instanţa de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. Liudmila Holeviţcaia)

Dosarul nr. 3r-870/24 (2-24008002-02-3r-05082024)

Republica Moldova
Curtea de Apel Chişinău
D E C I Z I E

26 septembrie 2024 mun. Chişinău

Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Chişinău

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorii Dașchevici Grigore şi Bostan Angela

A judecat în ordinea art. 243 alin. (2) al Codului administrativ, fără ședință de judecată, recursul declarat de SRL „Meropa 2000” în procedura falimentului împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 01.04.2024, adoptate la acțiunea în contencios administrativ depusă de SRL „Meropa 2000” în procedura falimentului împotriva Guvernului Republicii Moldova privind anularea actului,

Audiind raportul judecătorului Bostan A., în baza materialelor cauzei şi argumentelor recursului, Completul judiciar,

c o n s t a t ă :

<u>Obiectul acţiunii, circumstanţele cauzei</u>:

La 18.01.2024, reclamantul SRL”Meropa 2000” în procedura falimentului s-a adresat în judecată cu acțiunea în contencios administrativ împotriva Guvernului Republicii Moldova, formulând următoarele cerințe:

- anularea pct.pct.4, 5 al Hotărârii Guvernului cu privire la încetarea dreptului de folosință a zăcămintelor de hidrocarburi transmis în baza Acordului de concesiune dintre Guvernul Republicii Moldova și Compania de exploatare a resurselor ”Redeco” LTD din SUA și la constituirea Comisiei de preluare unilaterală a bunurilor și drepturilor patrimoniale ce decurg din Acordul de concesiune nr.1004 din 13.12.2023(MO nr.483/1202 din 18.12.2023);

- emiterea încheierii de asigurare a acțiunii prin suspendarea executării pct.pct.4, 5 al Hotărârii Guvernului cu privire la încetarea dreptului de folosință a zăcămintelor se hidrocarburi transmis în baza Acordului de concesiune dintre Guvernul Republicii Moldova și Compania de exploatare a resurselor ”Redeco” LTD din SUA și la constituirea Comisiei de preluare unilaterală a bunurilor și drepturilor patrimoniale ce decurg din Acordul de concesiune nr.1004 din 13.12.2023 (MO nr.483/1202 din 18.12.2023), până la expunerea instanței de judecată asupra fondului cauzei printr-o hotărâre definitivă;

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 26.01.2024, s-a acordat reclamantului un termen suplimentar pentru înlăturarea neajunsurilor indicate de instanța de judecată: achitarea taxei de stat și a taxei de timbru.

În vederea înlăturării neajunsurilor stabilite, reclamantul, la 21.02.2024, a depus o cerere prin care comunică că a înlăturat neajunsurile constatate și a anexat copiile ordinelor de plată a taxei de stat și a taxei de timbru.

Soluţia procesuală a instanţei de fond ce constituie obiect al recursului:

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 01.04.2024, s-a declarat inadmisibilă acțiunea înaintată de SRL „Meropa 2000” în procedura împotriva Guvernului Republicii Moldova privind anularea actului, în temeiul prevederilor art. 207 alin. (2) lit. h) Cod administrativ.

Argumentele recurentului vis-a-vis de pretinsele încălcări:

Invocând ilegalitatea soluției instanţei de fond, la 29.04.2024, SRL „Meropa 2000” în procedura falimentului a înaintat recurs asupra acesteia, apreciind ca fiind ilegal actul judecătoresc contestat.

În susținerea recursului, recurentul a indicat că, instanța de fond neîntemeiat a reținut că SRL „Meropa 2000” nu a înlăturat neajunsurile stabilite, deoarece a anexat *copiile* ordinelor de plată a taxei de stat și a taxei de timbru, ceea ce contravine art.6 alin.(9) din Legea taxei de stat nr.213 care prevede că dovada achitării taxei de stat se face prin originalul chitanței sau notei de plată, certificat de instituția financiară care a efectuat operațiunea, cu menționarea destinației plății, sau prin chitanța care confirmă achitarea taxei de stat prin Serviciul guvernamental de plăți electronice (MPay).

În acest context, recurentul menționează că, ordinele de plată anexate de fapt reprezintă originalele fiind aplicată semnătura electronică și ștampila executorului. Or, aceste sunt generate de către Web Business automat după efectuarea plăților, fapt confirmat prin răspunsul BC „Moldindconbank" SA, sucursala „Poșta Veche" nr. 64/21-10 din 23.04.2024.

La fel, consideră recurentul că, instanța de fond greșit a ajuns la concluzia că SRL „Meropa 2000” a efectuat plata taxei de timbru pe contul greșit, ceea ce se egalează cu neînlăturarea neajunsului stabilit privind achitarea taxei de timbru.

Or, la caz, SRL „Meropa 2000” a efectuat plata la IBAN Judecătoriei Chișinău, cu indicarea beneficiarului Judecătoria Chișinău, însă din considerentul că codul fiscal se completează automat, s-a omis a fi schimbat. Însă, important la caz, este de reținut că plata pentru achitarea taxei de timbru ajunge în beneficiul Judecătoriei Chișinău chiar dacă codul fiscal este indicat eronat. Or, acest fapt a fost deja verificat și demonstrat, având în vedere faptul că SRL "Memora 2000" în procedura falimentului nu este unicul care s-a întâlnit cu această problemă.

Din considerentele menționate SRL „Meropa 2000” în procedura falimentului solicită anularea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 01.04.2024, cu remiterea cauzei spre examinare instanței de fond.

Poziția părții intimate:

Prin referința depusă Guvernul Republicii Moldova a subliniat că, încheierea supusă recursului a fost emisă la data de 1 aprilie 2024, publicată pe portalul instanțelor de judecată la data de 15 aprilie 2024 și cererea de recurs a fost depusă la data de 2 mai 2024, cu numărul de înregistrare 05-3/3-18298. Respectiv, recurentul a depășit termenul prevăzut de legislația în vigoare, de a declara recurs.

Totodată a menționat că recursul declarat este unul neîntemeiat, partea intimată reținînd ca întemeiate concluziile expuse de instanța de fond în încheierea din 01.04.2024.

Verificarea întrunirii condițiilor de admisibilitate a recursului:

În conformitate cu reglementările art. 241 alin. (1), (3) Cod administrativ, încheierile primei instanţe şi ale instanţei de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărîre, în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi. Pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătoreşti se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Potrivit prevederilor art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătoreşti se depune motivat la instanţa de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătoreşti, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Instanţa de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntîrziat recursul împotriva încheierii judecătoreşti împreună cu dosarul judiciar instanţei competente să soluţioneze recursul.

Articolul 236 Cod administrativ, prevede expres că instanţa de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

Apelul se declară inadmisibil în special cînd:

a) hotărîrea în fond nu poate fi contestată cu apel;

b) apelul este depus în mod repetat;

c) apelul este depus de o persoană neîmputernicită;

d) apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1);

e) motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.232 alin.(2);

f) cererea de apel nu corespunde cerinţelor stabilite la art.233 alin.(1) şi (2) şi art.234 alin.(1) şi apelantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanţa de judecată.

Respectiv, potrivit principiului simetriei juridice, care implică abordarea subsumară a Codului administrativ, criteriile de admisibilitate a apelului, reglementate conform art.236 Cod administrativ sunt aplicabile în cadrul procedurii de contestare cu recurs a încheierilor instanțelor de fond.

Completul judiciar atestă că încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 01.04.2024 a fost expediată în adresa SRL „Meropa 2000" în procedura falimentului la data de 30.04.2024 (a se vedea *****) Corespondența însă a fost restituită instanței de fond cu mențiunea factorului poștal „nereclamat" la data de 20.05.2024.

Cererea de recurs a fost depusă la oficiul poștal la 29.04.2024.

În circumstanțele descrise supra, Completul judiciar concluzionează despre faptul că recursul declarat de SRL „Meropa 2000" în procedura falimentului a fost depus în interiorul termenul legal, argumentele părții intimate expuse în acest sens urmînd a fi apreciate ca neîntemeiate. Recursul depus conține motivarea temeiurilor de fapt și de drept pe care recurentul își întemeiază pretențiile.

Totodată se atestă că, SRL „Meropa 2000" în procedura falimentului a prezentat dovada achitării taxei de timbru în sumă de 200 lei în conformitate cu prevederile art. 2 al Legea taxei de stat, nr. 213 din 31.07.2023.

În condițiile descrise mai sus, în temeiul reglementărilor art. 233, 236, 241 Cod administrativ, Completul specializat în materie de contencios administrativ concluzionează despre întrunirea condițiilor de admisibilitate a recursului în cauză, motiv din care acesta urmează a fi judecat în fond.

Aprecierea instanţei de recurs a argumentelor părţilor şi cadrului legal aplicabil situaţiei litigioase:

Analizând legalitatea şi temeinicia încheierilor atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, în coraport cu cadrul legal aplicabil raportului juridic litigios, Colegiul consideră că recursul urmează a fi admis, din următoarele motive.

Conform art. 192 alin. (1) Cod administrativ*, pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ la curţile de apel şi la Curtea Supremă de Justiţie se instituie complete şi/sau colegii specializate de judecători.*

***Potrivit art. 194 alin. (1) Cod administrativ**, în procedura în prima instanţă, în procedura de apel şi în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătoreşti se soluţionează din oficiu probleme de fapt şi de drept.*

În acord cu prevederile art. 243 alin. (1) lit. c) Cod administrativ,** examinînd recursul împotriva încheierii judecătoreşti, instanţa adoptă una dintre următoarele decizii: **anulează încheierea şi adoptă o nouă încheiere.

***În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (2) Cod administrativ,** instanţa competentă soluţionează recursul împotriva încheierilor judecătoreşti fără şedinţă de judecată. Dacă consideră necesar, instanţa competentă poate cita participanţii la proces.*

***Conform art. 243 alin. (3) Cod administrativ,** decizia prin care se soluţionează recursul împotriva încheierii judecătoreşti se motivează în scris.*

Materialele cazei denotă cu certitudine faptul că, la 18.01.2024, reclamantul SRL „Meropa 2000” în procedura falimentului s-a adresat în judecată cu acțiunea în contencios administrativ împotriva Guvernului Republicii Moldova, formulând următoarele cerințe:

- anularea pct.pct.4, 5 al Hotărârii Guvernului cu privire la încetarea dreptului de folosință a zăcămintelor de hidrocarburi transmis în baza Acordului de concesiune dintre Guvernul Republicii Moldova și Compania de exploatare a resurselor ”Redeco” LTD din SUA și la constituirea Comisiei de preluare unilaterală a bunurilor și drepturilor patrimoniale ce decurg din Acordul de concesiune nr.1004 din 13.12.2023(MO nr.483/1202 din 18.12.2023);
- emiterea încheierii de asigurare a acțiunii prin suspendarea executării pct.pct.4, 5 al Hotărârii Guvernului cu privire la încetarea dreptului de folosință a zăcămintelor se hidrocarburi transmis în baza Acordului de concesiune dintre Guvernul Republicii Moldova și Compania de exploatare a resurselor ”Redeco” LTD din SUA și la constituirea Comisiei de preluare unilaterală a bunurilor și drepturilor patrimoniale ce decurg din Acordul de concesiune nr.1004 din 13.12.2023 (MO nr.483/1202 din 18.12.2023), până la expunerea instanței de judecată asupra fondului cauzei printr-o hotărâre definitivă;

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 26.01.2024, a fost stabilit reclamantului – SRL „Meropa 2000”, termen pentru înlăturarea neajunsurilor constatate la depunerea acțiunii în contencios administrativ, și anume pentru prezentarea dovezii achitării taxei de timbru – 200 de lei pentru intentarea procesului judiciar de contencios administrativ(art.2 alin.alin.(1), (4) din Legea nr.213/31.07.2023); și a dovezii achitării taxei de stat - 250 lei pentru cerința de anulare în parte a actului administrativ individual favorabil(art.3 lit.a), pct.1.9 din anexa nr.1 din Legea taxei de stat nr.213/31.07.2023).

În vederea înlăturării neajunsurilor stabilite, la 21.02.2024, SRL „Meropa 2000” în procedura falimentului, a prezentat instanței de fond ordinele de plată a taxei de stat și a taxei de timbru.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 01.04.2024, s-a declarat inadmisibilă acțiunea înaintată de SRL „Meropa 2000” în procedura împotriva Guvernului Republicii Moldova privind anularea actului, în temeiul prevederilor art. 207 alin. (2) lit. h) Cod administrativ, instanța de fond reținînd că, reclamantul nu a înlăturat neajunsurile indicate în încheierea din 26.01.2024, deoarece a anexat *copiile* ordinelor de plată a taxei de stat și a taxei de timbru, ceea ce contravine art.6 alin.(9) din Legea taxei de stat nr.213/31.07.2023, care prevede că dovada achitării taxei de stat se face prin originalul chitanţei sau notei de plată, certificat de instituţia financiară care a efectuat operaţiunea, cu menţionarea destinaţiei plăţii, sau prin chitanţa care confirmă achitarea taxei de stat prin Serviciul guvernamental de plăţi electronice (MPay).

La fel, instanța a constat că reclamantul a efectuat plata taxei de timbru pe contul greșit, ceea ce se egalează cu neînlăturarea neajunsului stabilit privind achitarea taxei de timbru.

În condițiile cauzei, Completul judiciar apreciază ca fiind neîntemeiată încheierea instanței de fond din 01.04.2024, din următoarele considerente.

La caz se reține că, **Rechizite bancare ale Judecătoriei Chișinău pentru plata taxei de timbru sunt următoarele**

Beneficiar: Judecătoria Chișinău

IBAN –MD25TRPAAA142310A15232AA

Ministerul Finanţelor -Trezoreria de Stat

BIC: TREZMD2X

Cod fiscal: 1016601000256

La caz, din analiza Ordinului de plată nr. 1 din 20 februarie 2024, se atestă că, taxa de timbru a fost achitată la Codul IBAN corect **MD25TRPAAA142310A15232AA.**

Totodată se reține că, ordinul de plată menționat supra a fost generat de către Web Business automat după efectuarea plăților. Acest fapt a fost confirmat și prin prin răspunsul BC „Moldindconbank" SA, sucursala „Poșta Veche" nr. 64/21-10 din 23.04.2024.

Într-o altă ordine de idei, Completul judiciar reține că instanța de fond neîntemeiat a solicitat reclamantului prezentarea dovezii achitării taxei de stat. Or, potrivit Anexei nr. 2 din Legea taxei de stat nr. 213 din 31.07.2023 (în vigoare din 01.01.2024), (Scutirile de taxa de stat şi de taxa de timbru):

1. **Se scutesc de taxa de stat în instanţele de judecată**:

1.1. **Reclamanţii**

1.1.11. **În acţiunile de contencios administrativ**, cu excepţia pct.1.15 din anexa nr. 1 (anexa nr. 1 pct. 1.15 prevede că, pentru cerinţele referitoare la **încasarea prejudiciului moral şi material formulate în cauzele de contencios administrativ- taxa de stat se achită conform pct.1.1.).**

Prin urmare, instanța de fond neîntemeiat a statuat că în speță SRL „Meropa 2000” în procedura falimentului avea obligația de a achita taxa de stat în cuantum de 250 lei.

Instanța de recurs subliniază că, Codul administrativ a fost elaborat ca o legislaţie prietenoasă cetăţeanului, instituind un control judecătoresc efectiv în vederea protecţiei drepturilor subiective de orice abuzuri și excese din partea intervenţiei puterii publice. Codul administrativ are o misiune clară: construcţia autentică a statului de drept, instituţii publice eficiente și protecţie legală, efectivă a drepturilor persoanei. Astfel, legislaţia administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinîndu-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept (art. 3 Cod administrativ).

Astfel, instanțele judecătorești trebuie să asigure garanțiile oferite de dreptul la un proces echitabil, în așa mod încât acestea să nu îngrădească în mod disproporționat accesul liber la justiție, ci, din contra, să contribuie la eficientizarea și lărgirea acestuia.

În contextul acordării protecției efective dreptului de acces liber la justiţie, garantat de art. 6 § 1 din Convenţia pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, art. 20 din Constituţia Republicii Moldova şi art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat şi în jurisprudenţa CtEDO, circumstanţele relatate generează anularea încheierii contestate. Or, menţinerea acesteia, în condiţiile enunţate, nu ar constitui decât o îngrădire a posibilităţii pentru reclamant de a-şi valorifica drepturile procedurale conform normelor în vigoare, garantate atât de legislaţia naţională, cât şi de Convenţia pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale, precum şi îngrădirea accesului la justiţie.

Din considerentele menţionate, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău concluzionează a admite recursul declarat de SRL „Meropa 2000” în procedura falimentului și va anula integral încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 01.04.2024, cu restituirea cauzei în instanța de fond, în același complet de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit c), alin. (3) din Codul administrativ, Completul de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Chişinău

d e c i d e :

Recursul declarat de SRL „Meropa 2000” în procedura falimentului , **se admite.**

Se anulează integral încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 01.04.2024, **cu restituirea cauzei în instanța de fond, în același complet de judecată.**

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
Judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Dașchevici Grigore

Bostan Angela